

UNES FLORS QUÈ S' ESFULLEN

¿Què hi ha en aquestes flors silencioses
que s' esfulen tant?
Cauen les fulles d' una a una
sense queixa, sense plant!
immòvils, fredes, dolcíssimes,
se van esfullant.

.....
Dexemles està, anemse-n, i ans de gaire
trovarem en el gerro les ortanes verdors
i un sospir olorós sospès en l' aire...

.....
i el camp tot estrellat de noves flors.

JOAN MARAGALL.

Núm. 19.

30 d' Octubre, 1902.

DE ULISES A PANURGE

I

Aixis intitula sa darrera obra l' eminent escriptor parisiench y célebre crítich artistich Mr. Enülé Gebhart. Aquest talent, aquest eminent arqueolech; es avuy tingut a Fransa y en altres nacions hont la gent de lletres coneix sas obras, com autoritat insigne en materias arqueológicas, bibliográficas e historicas, essent un dels crítichs que desempenyan en la Europa ilustrada, son *metier* ab tots els conexements indispensables, per donar al públich judicis acabats de lo que cau baix son estudi. Sas aficions a la arquitectura historica, han fet qu' emprengués llarchs y profitos viatjes envers lo bressol de la civilisació d' Orient, han fet que estudiés com á bon mestre d' arquitectura, las pesantas mostras que llegaren els Faraons, escampant á son retorn, ab sa obra "La civilisació á Orient", el fruyt de sas investigacions y estudis. Altre viatge á les daurades illes gregues, va sugerir a Eniile Gebhart la novela que basada en la "Odissea" de Homer, ha publicat derrerament.

Suposat que la majoria dels nostres llegidors, han saborejat la hermosura del poema del príncep dels cantors de Grecia, donarém un lleuger resúm de lo que siga l' argument de l' obra de Gebhart.

Ulises, de retorn d' Itaca, s' acostava a Penélope que está molt envellida, y trova a Telémaco molt trist. Acepta ab alegría la noticia de sortir ab Menelao, a cercar a Helena. Surten junts y segóns l' usatje, van a consultar á la *Pythié*, donatlosi lo Parnás, franca hospitalitat. La *Pythié* els assegura que tots dos tan Ulises com Menelao son molt impurs, anonciant ademés a Ulises, que la Verge del Destí, li será crudel, entre tant que a Menelao li endressa paraulas de sentiment.

II

Ulyses vol tornar a veurer a Calypso. Recordava la tristesa de Olympyo al visitar l' illa hont fou estimat. Calypso s' es tornat una vella arrugada y tremolosa com fulla de branca, pro encar conserva 'ls ulls, els ulls que l' enamoraren, divinament bells, joves y tendres!!

Calypso li revela 'l secret de las Ninfas. "Avuy—diu Calypso y Ulises,—cumplexo cent anys y en eix jorn, jo 'm dech morir."

Ulyses ab llágrimas als ulls posa un bés suprem demunt d' aquella caballera blanca. Calypso l' abraça en éxtasis d' amor, y aquells ulls blaus divinament joves y tendres, illuminan la tristesa del bosch Sagrat.

III

Ulyses y Menelao desembarcan á Egipte y remontan lo Nil. Helena ha sigut enlayrada a la categoria de Dama d' Asia. Ells la trovan. Lo gran sacerdot de Sérapis se creu ser son aymant sagrat. Al contrari de Calipso, Helena es molt més hermosa. "Perqué te n' has vingut al meu costat?" li diu ella, que per l' honor de Menelao y per son propi nom, refusa tornarsen ab son espós. Ulyses vol tornar á veurer á Cirie y visitar las runas de Troya, oferint en l' enderrocat temple de Priamo els Sacrificis a l' ombra plahentera d' Astyanax a qui vá assessinar.

IV

A casa de Circe trova Ulises son fill Telégono, ab qui intenta escalar l' Olimp de Bytluinia. Un àliga de prodigiosa talla d' un cop de bech arrenca els ulls del pelegrí Sacrilech, remontanse ab las despullas de sa crudel victoria envers lo trono de Zeus.

Telégono esclatá a riurer y per encantament, guanyan la platja del rey. Ulises no dorm en aquesta Nit, evocant el recort de tots els jorns de destresa que ha conegut despres de sa troballa ab Menelao, la malicia de Circe y las burlas del seu fill del misteriós Telégono.

V

Despres de tres jorns de navegació per las riberas baixas y tristas del mar de Grecia, els aventurers arriuan a la vista de la terra troyana, ahont deu complirse 'l destí d' Ulyses.

Sol y de nit entra en la ciutat destruïda y 's dirigeix cap al temple de Priamo. L' imatge d' Astyanax el persegueix y se li representa la escena suprema del crim, la de la mort y la de l' agonia de la victima, qu' ell no vol recordar.

VI

Ulyses puja al cim de la torratxa del temple cuartejat; torratxa de desde ahont Andrómeda ha vist morir sos fills. Ulyses reconeix d' aquella altura la plassa trágica, y las llo-sanas encar sagnantas. Lo crit horrend d' Astyanax "Pare! Pare! repercut en sos ohits.

Una forma negra y estranya, surt aillavors en mitg de la foscor de la Nit, del centre de la torratxa. A través d' un esclat de riure, torna á sentirse la veu de "Pare! ¡Pare!"

Telégono es l' autor, y riu que riu sarcásticament, mentres que axecant els brassos, no pot impedir que 'l seu paré s' abalansi y 's llensi al espay tot sentint bronzir en sas orellas l' horrend crit d' Astyanax que li recorda sa execrable acció.

La obra respira l' ambient sanitó s lliure de prejudicis, que distingeix a las obras mestres dels antichs grechs, atents sols a proclamar l' imperi de una moral que pogués ab sa observació portar la felicitat als pobles, l' imperí d' una justicia que igualés en drets lo mateix al potentat que al menesterós. Gebhart ha escrit aquesta obra ab tot l' entusiasme d' autor, que 's veu en possessió d' un argument sólid per sortir airós del trevall qu' emprén, y que sap ser segura l' acceptació qu' obtindrà al veurer llúm. No s' ha equivocat en sos càlculs: l' obra de Gebhart figura avuy en totas las bibliotecas dels literats del món y és además de las riquesas que literariament allí se 'ns mostran, font de coneixement pera estudiar ab ajuda de las acabadas descripcions que conté, las bellesas que encar serven las illas gregas.

RAFEL GAY.

GIRONA EN LA ECSPOSICIÓ D' ART ANTIC

(Acabament.)

El que ha ecsposat la col·legiata de Sant Joan de las Abadesses es molt més antic i d' aquexa antiguetat i del dibux del brodat s' en desprèn, que debia ser un frontal d' una especie diferente de a la que pertanyen els que anteriorment

hem descrit. Perquè hem de tenir en compte que aquestos no son més que transformacions dels usats en els primers segles del cristianisme i que més que frontals eren mantells am que 's tapava tota la *mesa*, per lo comú aislada en aquells temps de lo demás del altar. Aquestos mantells per transformació passaren a ser frontals els que degenerats s' han vingut a convertir avui dia en els senzills plafons galonejats que posats en la basa del altar solen indicar el color de la casulla del celebrant.

Aquestos no son més doncs que recorts, que no desapareixerán, del mantell que cobria l' altar. La eczistencia d' aquest mantell i de les estovalles de sobre, se ecsplíca am la sola consideració de que la *taule* del altar es además de taule, *tomba* per raó de representarshi a sobre, amb el Sant sacrifici de la missa, la Passió de Nostre Senyor i si com a *tomba* ha de tenir mortalles que venen a ser representades per les *estovalles*, com a *taule* ha de tenir un *mantell* que la cobrexi.

Tornant al frontal de Sant Joan de les Abadeses anomenat comunment amb el nom de *frontal o tapís de les bruixes*, hem de dir que ja de prompte al adonarnos de sos foscos colors i de l' aspecte de son dibux, ens podem fer càrrec de que 's tracta d' una obra de molta antiguetat.

I axís es en efecte perquè la aital obra pertany al segle X. El dibux del tapís, el forman una serie de franjes posades una demunt del altre i que 's repetexen cada dos. En la franja mes baxa hi han dos aucells com *pavos reals* que 's miren i que dexèn entre si un espai qu' es omplert per un follatje decoratiu. Al cim d' aquexos aucells, hi han dos figures quimèriques que estàn sota una arqueria i que tenen un cap comú. Aquexes figures de cap molt ecstrany i d' aspecte verdaderament fantàstic i terrorífic son les que interpretades com a figures de bruixes per la gent, han donat aquest nom, al tapís que estem descriguent.

El fondo d' aquest tapís es de color vermell de magrana emprò enfosquit pel temps, i les figures i perfils de les demes parts ornamentals, son verdes.

Algú ha cregut, sens dupte per l' aspecte que presenta á primera vista, pel color dominant i pel segle en que se suposa que fou ecxecutat, que aquest tapís és de factura hispanamusulmana.

Nosaltres lluny d' axó ens atrevim a calificarlo de purament romànic puig si no 'ns ho digués prou el dibux, ens ho confirmaria la disposició alternada de franjes d' aucells i de cuadrúpedes tant propia i característica del gust romànic d' aquella època, axis com els colors que son els predominants en aquell temps, puig si be els alarbs empleiaren en sos texits el vert i el vermell com a colors principals, es sabut que el vermell de foc o vermelló fou el característic d' aquesta civilisacio axis com el de magrana ho fou de la arquitectura romànica.

Ai demés hem de regonèxer una gran analogia entre els aucells de nostre frontal, amb els que hi ha brodats en una casulla de la collecció de Mr. Krauth de Francfort, quina casulla està brodada axis metex amb els colors verts i vermells.

Els cuadrúpedes o dracs del tapis de Sant Joan son també casi iguals als que en el museu de Cluny hi ha brodats sobre un mantell de altar, a més de que, la superposició de aucells i dracs en vert i vermell la veiem també usada en el metex museu de Cluny en un brodat d' una casulla i en el d' una mitja episcopal. No cal dir que tots aquestos objectes citats son de gust romànic i de la metexa època que el mantell o frontal de Sant Joan de las Abadesas.

Amb axò creiem provada la seva procedencia purament romànica, puig res de comú podien tenir am la manufactura dels alarbs, els semblants brodats que havem citat de la Alemanya.

El tapis de la Creació es altre obra ecsposada per nostre Cabilde, mes lo molt conegut que és ja dels gironins i la falta d' espai ens escusaràn de donarne quatre notes.

De escultura ha enviat la Seu de Girona la cèlebre estàtua de Carlemagn. Es una estàtua que ha donat molt que dir perquè mentres uns li donen una historia i antiguetat que en realitat no te, altres, arriuen hasta a duptar de si en efecte representa aquella a Carle Magn ó al rei en Pere IV. El metex Raimon Caselles, en un de sos articles publicats a *La Veu de Catalunya* referents a l' Ecsposició d' Art Antic, ens diu de pas, que creu que representa al rei avans esmentat.

La importancia de la metexa, puig que de pertènexer

com es molt probable al segle XIV, seria dels pocs eczemplars que en aquells temps se produïren, fá que dexem córrer parlar avui poc de la metexa prometento ferho mes ecstensament en altre nombre.

En la metexa secció d'escultura figuren en la ecsposició dos grupos de figures representant dos passos de la passió de Nostre Senyor Jesucrist bastant ben ecsecutats i am forsa ecspressió de cares que pertanyen a la parroquia de Bagur.

També hi figura una creu gòtica tallada en fusta y de bastant mèrit artístic procedent de la provincia de Girona i propietat del Marquès de Dou. Sols hem de observar respecte a n aquesta que, si be l' estat de la fusta li donen apariencies de gran antiguetat, no creyem nosaltres que pertenesca al segle XV com está indicat en el cartró ont se fa menció del ecspositor puig el gòtic decadent i casi abarrocat de la metexa la fa ser més moderna de lo que aparenta.

La pintura de Girona hi ha sigut també representada en la Ecsposició, mes tan pobrement que fins fa llástima parlarne. De pintura de dos o tres segles enrera, no se 'n vèu ni rastre i axò que tenim entre altres el cèlebre cuadro d' n Tramulles anomenat *de les mosques* que hi haguera fet molt bon paper; solzament un parell o tres de retauls ecsposats per el Cabilde de nostre Catedral, hi campejen.

Sense que volguem traure l' importancia d' aquets ens vejem obligats a dir que la ploma ens cau de les mans al volguer parlarne. *Un santo y una santa* i *El descendimiento* 's titulen aquets. Del primer ni sisquera s' han donat la pena d' esbrinar a qui representen, a n' el segón l' han encuadrat dintre un marc modern que no pot produir més mal efecte del que produex.

Al veure aquet poc cuidado i afició per les obres artístiques i al contemplar aquesta micarella de pintura, entre mitj de tan bella florida d' art i de tan bell esclat i devassall de retauls i pintures catalanes, ens vàrem arribar a creure de que efectivament viviem a Girona en uns altres *sots feréstecs*,

RAFEL MASÓ I VALENTÍ,

L' AVI

*Segons conta la gent,
 es el més vell del poble l' avi Jan;
 i ancara quan fa un sol prou esplendent
 a l' hivern, surt a pèndrel tot content
 com pels dijous els nens qu' a estudi van.
 S' assenta al bell devant del cementir,
 treu sa pipa llustrosa
 d' on contempla surtir
 la fumarola blanquinosa
 que s' esvaiex com un sospir.
 I s' amara de sol,
 de pobrets i de vells benèit consol.
 Després cap a n-el poble s' encamina,
 solet,
 poc a poquet...
 tirada d' u al clatell la barretina.
 Té 'ls cabells blancs, i va encorvat
 en un bastó groxut estintolat:
 Deu meu, als vells qu' ha de pesar l' edat!*

*Quan sa figura lletja, esdarnegada,
 ha arribat a la plassa, la mainada
 —¡avi vell, avi vell!— crida riolera
 Ell renya alsant el cap, fet una fera;
 pro tot-seguit l' abaxa; altra vegada
 la barretina, fins al nas tirada,
 igual qu' abans es posa;
 am la ma tremolosa,
 frega 'ls parpres humits, mentre aprop d' ell
 de la mainada crex el regitzell,
 i acompanyant-lo un tros, crida:—¡avi vell!*

FRANCISCO VIVER.

Girona, 1901.

DE POESIA CATALANA

I

J. CASAS Y AMIGÓ

Heusaquí un poeta, pro tot un poeta, del que apenas
 se 'n parla y ha influït en l' ànima artista d' una pléyade
 brillant que avúy per avúy no s' obra pas ni 's respecta fins
 á tant que haja passat la boja empenta de las innovacions

atrevidas que no responen, ni poden respondre may al caràcter de nostra raça; més cal confiar que un cop garvelladas aytals intrusions, contat y debatut haurém de tornar pel mateix camí afresat pels veritables mestres de la poesia catalana que avúy sembla que vajan de recó. Y, francament, també es sensible que l' art y la literatura hajan de sufrir lo que 'ls trages materials del cos humá, ó las mateixas costums; es dir fixats á una moda més ó menys enlluernadora pro sempre ridícula. Mes, que hi farém! cal seguir la corrent, encar que sia á la forsa per no sofrir recotzadas, que sempre resultan poch atractivas y aixis consciens ó inconsciens, aném seguint la vía que 's dona al art en general y fins á tant de veurer quin sistema será més perdurable. Bons models ens han llegat els mestres veritables per a comprobarho.

Tot alló que responga á un sentiment intern ab tal que vaja ornat ab las galas d' un ben dir, alló es la veritable poesia.

Aquesta teoria la volém esbrinar en una colla de poetas de la nova fornada que han mostrat ampararse á l' ombra d' un poeta, verdader poeta mort al esplet de la joventut per desgracia de Catalunya, y que á haver viscut, á horas d' are flamejaría en lo cel de nostra poesia una antorxa ben resplendent pera guiar per camins drets y honrosos l' astre poétich que á semblança dels *fochs follets* no dona pas claror seguida pera amparar als esperits modernisadors á la moderna.

Pot ser es idolatria lo que jo sento per en Casas i Amigó, pro no me 'n penedeixo, perquè m' ompla tot y si no canto bé, al menys sento bé, que culpa tindria ab tant bons mestres com m' han guiat.

Jo vaig començar d' escriure en catalá, porque no sabia escriure d' altre manera y ab aytal llengua ja 'm bastava. Enamorat com el que més de las cançons pagesas, que aprenia de xicot, quan borronejava cartipassos, per las barracas de rodés, carbonés y altres bosquerols, provava de glosar també aquellas costums y tradicions á faysó dels cants que jo aprenia de la boca mateixa del poble, sense mestres literaris ni científichs, dels que, quan ha sigut hora de tenirlos y seguirlos no m' en so pas sapigut aprofitar,

ja sia perque sas lliçons no commovian l' anima meva, com la commovian y commohuen els mestres que la mateixa naturalesa m' ha assignat.

A la primera volada, encare, de mas aficions literarias tinguí la ventura de trovar á Mossen Cinto, al Cel sia, y ell me guiá sempre més posantme al alcans los veritables modes de la poesia catalana. Prou me 'n recordo de sas advertencias, que molt m' han servit! Lo primer llibre que posá á mas mans fou el volum de poesias d' en Casas y Amigó, y per cert acompanyat d' una carta de la que n' estrech aquestos fragments:

Jesús, Joseph y Maria—sian nostra companyia.

Mon estimat amich: verament no m' agrada prou lo tom que donéu als vostres cants d' ocell novell encare; som á la etat de las anadas y vingudas y una bufada d' algun cantó no prou sa, podria malmetre aquesta ingenuitat, frescor y cabal llenguatge ab que enfileu els assaigs. Heusaquí un llibre que voldria que fos vostre breviari Seguiulo á cegas, no os hi mostreu pas aprensiu; deixehusi abeurar lo vostre cor y no os n' haureu de penedir may.

Ja sabéu que os estima vostre afm.

JACINTO VERDAGUER.

Barcelona, Març de 1893.

Aquest llibre, donchs que no coneixia, d' aleshores ençá ha sigut mon faró y ma guia, assadollantmhi de vera poesia... la del esperit.

De sa assidua lectura son fruyt aquestas impresions que so enfilat pels llegidors de VIDA y que si á Deu plau continuaré en lo pròxim número.

ANTON BUSQUETS Y PUNSET.

A GIRONA (*)

EN LES ERÓIQUES JORNADES DE 1803 i 1809

*Jo vull cantar, Girona, la jornada
en que 'l teu nom va pendre la vclada
fins a assolir la ermosa—regió de l' immortal.
Voldria, emprò el bramul de la tronada
per escampar arréu—lo que ta istoria val.*

(*) Premi del ex-gobernador, senyor Montaner, en el Certám de l' Associació Literaria de Girona de 1901.

No fora prou el bram de la tempesta
ni 'l ronçar de l' onada més feresta
per dir lo que merexes,—oh terra de titans!
per dir al món: Mirèuvos—la es aquesta
la terra del braó,—la dels bons catalans

No puc cantarla, doncas, exa gloria;
mes, dexa a mon amor ferte—'n memoria,
i desgranâ ex rosari—de recorts palpitàns;
dexe 'm guaytar les fulles d' exa istoria
escrita am lletres d' or—i de colors sagnants.

Un jorn ¡quin jorn ¡Sant Deu! enmortallada
dels canons am l' espessa fumarada,
ferida et desagnaves—degotejant ton cor;
com dona que du al pit la punyalada
per no llensar malmès—al janc el seu onor.

Mes, si de gota en gota t' escolaves
ancara el brau dalit que conservaves
per resistir la empenta—va fer-te brasséjar;
i 'ls teus dos campanars encara alsaves
com axecant les mans—venjansa per cridar.

I si entre 'l foc i fum de la metralla
van malferir ton pit a la batalla,
el teu valor, indòmit,—alsava 'l vol ardit,
com un esprit que trenca la mortalla
i la tomba dexant,—se 'n vola a l' infinit.

Vares anar lluitant am l' esperansa
de que 'l Deu de justícia sa venjansa
a l' enemic despòtic—feria sospesar;
i acarònada axis, anà escolant-se
ton cos ple del braó—qu' arrèn t' ha fet lloar.

¡Que nits de pernabatre en ta agonia
quan l' àliga, amanint sa traidoria,
creguente endormiscada—ses urpes et clavá;
ses urpes que ta sang noble tenyia
enrogint-li 'l penó—que am tu 'l vol li guià.

Les flamarades rojes, cargolades,

et voltaven com vibres caldejades
 i 'l fum emborratxante—t' encoretjava 'ls fills;
 i en l' espessor d' aquelles nuvolades
 lluia com un llamp—l' eczemple dels cabdills.

Axis que t' aspre gemegor oia,
 de l' altar sant el relligiós fugia;
 a 'ls seus infants dexaven—les mares al brassol:
 semblava qu' altra volta 's dexondia
 en la Creuada 'l món—al crit de: ¡Deu ho vol!

Axí aitals fills encesos de coratge
 reberen l' embestida més salvatge
 que l' aligot de Fransa—fèia a n' el món sofrir:
 ans que portar el jou de l' esclavatje,
 primer l' esfors suprèm—lluitar fins a morir.

Recargolan-te fera i enardida
 axis onrosament davas la vida
 per no sagellâ un pacte—que 'l front fa envermellir
 Ton nom brilleja pur, si estemordida
 no volias al jou—ton coll noble ajupir.

Mes la sang que en la lluita derramares
 va esser llevor d' atletas qu' engendraves
 com roures de la serra—que rē hi fa 'l temporal,
 i a l' embranzida de ses mans pujares
 a conquerir la noble—regió de l' immortal.

¡Si jo pogués cantar-la tanta gloria!
 mes, dexa a 'l meu amor fer-te 'n memoria
 i desgranâ ex rosari—de recorts palpitants;
 dexa 'm guaitar les fulles d' exa istoria
 escrita am lletres d' or—i de colors sagnants!

ANTONIN VIVER.

Girona, Octubre 1901.

L' AUCELL

A l' entorn de la mare hi havia gran gatzara.

Dues nenes mitj vestides saltaven picant de mans i un nen mes petit s' alsava de puntetes i estirava 'ls brassets amb impaciencia.

Tots el volien a n-el pobre pardalet, tots el volien i la mare 'l protegia contra aquell acsés de carinyo que li hauria costat la vida a l' aucell. I 'l guardava dintre la ma flonja sentint com li bategava 'l cor petit com un pinyó que 'l espant feia sotrequejar furiosament.

Un xic ajupida els hi ensenyava, i una munió de ditets li allisaven les plumes de l' arrufat caparró i tres boquetes tendres s' ajuntaven per besarlo.

El sol entrava a n-el cuarto i la mare somreia i quelcom divinal envolcallava 'l grupo.

—Com l' has hagut? d' on l' has tret?

A la primavera els aucells solen enamorar-se i no saben lo que 's pesquen, i aquell havia caigut per la xemaneia, i l' havia agafat en els vidres de la finestra entussunit en atravessarlos perquè a redera veia el cel, els arbres i les montanyes, la llibertat.

—Es nostre, oi? es nostre; el criarem, el criarem.

—Si, el criarem, escarnia 'l menut saltant joiós i entusiasmat.

—Engaviat pobret es moriria; i la veu de la mare d' un to melangiós i tendre es dexá sentí persuassiva, i 'ls hi parlá de la mora, del captiveri, d' anyorances, d' esposa sens marit, d' infantons sense mare i ells am tot i no entendre be el significat de aquelles paraules anaven quedantse quiets amb el rostre immovilitat per la tristesa, impresionats pel timbre especial d' aquella veu que 'ls hi esponjava 'l cor i 'ls feia sentir l' amargura.

Aprés els hi preguntá alguna cosa qu' ells contestarēn afirmativament am recansa moguent apenes les rissades cabelleres. I un derrera l' altre besaren tres cops al pardalet que la mare posá suament dintre 'l palmell de la estesa maneta del petit que xisclá enretirantla depressa, pessigo-lejat per les ungles finísimes de l' aucell. Aquet emprengué 'l vol, rodant un moment arrán del sostre i fugint després pël balcó overt de bat a bat.

Tots el seguiren amb els ulls puríssims i brillants immensament encuriosats, obertes les humildes boquetes, i creuades les manetes sobre 'l pit en actitud d' admiració.

I 'l vegeren endinzarse en l' espai lluminós i blau saturat de perfums matinals.

I la mare sentí al fons de l' ànima un consol inescapable, com si una benedicció d' un poder infinit caigués sobre sa tendra nissaga protegintlos de les vicissituds de la vida.

PRUDENCI BERTRANA.

NOCTURNA

*Quan la fosca ve, tot lo mont s' abraça,
cercan los tudons lo raser dels arbres,
trèna 'l rossinyol sa mellor corranda
y en l' estany proper, la granota canta
quan la fosca ve trista y esblaymada.*

*Fonts dels meus amors, arbres vells y plantas,
aucellets gentils, floricons y pradas,
argentats riells de dolsura rara,
quan la fosca ve, dormiu pla y en calma,
dormiu, somnis meus, quan lo mont s' abraça.*

J. NOVELLAS DE MOLINS.

PARENTESSIS

La literaria ha publicat el veredicte de les composicions presentades al Certàm d' enguany. L' acte de la distribució de premis promet ser una cosa molt lluida i nova sobre tot, ja que l' encarregat de donar les gracies diu que haurà de canviar un xic el discurs am motiu d' axò que diuen qu' ha passat aquest any de la *jura del rey*.

Nosaltres desitjariem que aquest any hi hagués més ordre, lo qual duptem molt. També volem dar un consell a la Junta, i és que hi fassi passejar pel local un parell de cacaueros perquè la gent puguin entretenirse menjant cacauets, en els *cinco minutos de descanso*.

Els autors premiats no 'ls podem dir ancara, pro ja podem dar per cert que no hi faltará l' Ubach i Vinyeta. Si hasta 'l president faria una planxa si no surtís aquest autor; hi està tan acostumat a pronunciar

aquet nom, que tenim por que, algun cop en lloc de cridarne un altre la llengua no se ni anés sense volguerho.

Durant aquestes fires i festes tenim *género chico* en el teatre nou que amb el nom de *Novedades* s'ha inaugurat en aquesta ciutat

Vaja. Entre l'ópera del Principal, i l'*género chico* de *Novedades* si no 'ns arribem a tornar filarmònics serà ben be perquè, ò no tenim cor, ò tenim les orelles a cal ferrer, ò tenim l'*oído* pitjor que la penya dura.

Are, a lo menos, tindrem la ventatja de que 'ls *morrongos* i *lunares* no 'ns vindràn de Barcelona amb el tren, sinó que 'ns els podrem apendre a casa metex.

Algo es algo.—A V.

ESPIGOLANT. -- CRÓNICA

Els primers dies de Novembre veurà la llum pública un volum de les poesies que 'l malaguanyat poeta Verdaguer tenia escampades en periòdics i revistes, i que no estaven impreses en cap de sos llibres publicats. La iniciativa 's deu a nostre bon amic, l'infatigable company de causa n' Antòn Busquets, qui va entregar tan xamoses composicions al establiment tipogràfic l' *Avens*, que 'ls ha editat amb el bon gust de sempre.

No cal duptar que tractantse de un llibre de Mossén Cinto, serà un acontexement pera les lletres catalanes.

Segons hem sentit dir el "Centre Moral Geroní" a mes de les funcions dramàtiques que te assenyalades per els presents dies de fires, celebrarà el dia 2 una vetllada literari-musical que promet esser molt lluida i de quina en parlarem en el nombre pròcsim.

Nostre estimat amic, el reputat pianista en Miquel Oliva, ha armonisat, pera cantarse a veus soles, la axerida pessa de música original del metex titulada "Cansó" publicada temps enrera pera *solo* i amb acompanyament de piano

Segons tenim entes, es cantarà l'esmentada "Cansó" en la primera vetllada que dongui "L' Orfeo Catalunya" de Cassà de la Selva, ja que a son director, el reverent Mossèn Grabièl Garcia, és a qui va endressada.

Veusaquí el veredicte que ha emès el jurat calificador del Certam de l' Associació literaria:

Premi de la Regent.—Núm. 41. El Castillo de Màrtos.—*Accèssits:* Primer; Num. 39. El cant de la Sirena.—Segón; Núm. 31. L' Avi.—Ter-
cer; Núm. 43. Invocació

Premi del Sr. Bisbe.—Núm. 54. La Seu de Gerona.

Premi de la Diputació.—*Accèssit:* 83. El varal de l' Astor.

Premi d' en Canalejas.—Núm. 8.—Las ideas socialistas de Europa.

Premi d' en Soldevilla.—Núm. 60.—A la Pàtria espanyola.

Premi de D. Fernando Puig-Gibert.—Núm. 63.—Ambent que 's
pert.—*Accèssits:* Núm. 61. El Tardo arrepentimiento.—Núm. 10. Marió.

Premi de D. Tomás Roger—Núm. 78. Elementos etc.—*Accèssits:*
Núm. 79. Medis etc.

Premi del Marquès de Sta. Ana.—Núm 59. Bateig de Gloria.

Premi del Casino.—Núm. 35. Modernisme.—*Accèssit:* Núm. 29. El
Modernismo

Premi de la Literaria.—Núm. 21, Els dos monts.—*Accèssits:* N.º 33.
Cant del sol.—19. Vindicació.—89. A la llengua catalana,—64. Idili
Trist.

No estranyin si el fallo no va firmat pèls del Jurat; es que no volen
treure la cara en públic.

REVISTA DE REVISTES.

La *Revista Luliana*, publica entre altres ben escrits treballs un
article de portada degut a la ploma de Mossèn Salvador Bové, en el
quin es mostra molt satisfet de la bona acullida qu' ha obtingut aques-
ta revista entre 'ls sacerdots, seminaristes i redaccions de revistes filo-
sòfiques. Fa avinent també als lectors, que am la publicació d' aquesta
revista, s' hauràn pogut convèncer de que 'l Beat Ramón Llull, figura
en primer terme entre 'ls doctors de la Escolàstica, i que és el filosof
mallorquí, el que primer ensenyà que Maria fou concebuda sense pe-
cat original, i que no sòls defensà 'l Privilegi de Maria en un sentit
menys restringit *in modo et in re*, que 'l doctor Escoto, sinó que en-
senyà dit Privilegi en la Universitat de París avans que 'l mentat doc-
tor subtil.

En el concepte que l' autor dèxa anar de que la filosofia nacional de
Catalunya sigui la filosofia luliana, nosaltres ja hi donàrem temps en-
rera nostre parer amb un article de un company de redacció que reco-
manem a l' autor.

Anuncia, per últim, varis dels treballs que publicarán en la segona
anyada, entre 'ls que hi figura la *Summa Teologica Beati Raymundi
Lulli*.

S' inserta a més, en dit nombre una bonica composició en vers del
malaguanyat mallorquí en Geroni Rosselló, dedicada al Doctor Ar-
cangèlic.